

prima instanță: Judecătoria Edineț
Judecător: E. Pșenița
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: Tatiana Duca
Stela Procopciuc
Elena Grumeza

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, și a recursului declarat de Țîțanu Valentin,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Alecciuc Viorica, Alecciuc Victor și de Țîțanu Valentin, casată integral hotărârea Judecătoriei Edineț din 29 februarie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea s-a admis parțial,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor împotriva lui Țîțanu Valentin, cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție,

c o n s t a ț ă:

La data de 05 ianuarie 2016, Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor au depus cerere de chemare împotriva lui Țîțanu Valentin, cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție.

În motivarea acțiunii au indicat că, la data de 26 aprilie 2014, aproximativ la orele 14.25, Țîțanu Valentin s-a deplasat la stâna amplasată în extravilanul s. Terebna, r. Edineț, ce le aparține cu drept de proprietate privată, unde în mod intenționat a scos din rezervorul automobilului său benzină și, stropind stâna a incendiat-o.

În rezultatul incendiului, stâna a fost deteriorată împreună cu bunurile ce se aflau în ea și anume: 2 geamuri, o ușă, 2 paturi, un ceaun din fontă cu volumul de

120 litri, 3 covoare, 3 plapume, 5 perne, o masă și 5 scaune, cauzându-le astfel prejudiciu material care a fost evaluat în temeiul devizului local, la suma de 49 820 lei.

La data de 21 iulie 2014 a fost pornită urmărirea penală, care la data de 04 noiembrie 2014 pârâtul a fost scos de sub urmărire penală, deoarece acțiunile acestuia nu întruneau elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 197 alin. (2) din Codul penal, fiind stabilit că, în situația dată acțiunile pârâtului întrunesc elementele constitutive ale componenței de contravenție prevăzute de art. 104 din Codul contravențional, distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracțiune, însă acesta nu a putut fi tras la răspundere contravențională din motivul că de la momentul comiterii faptei au trecut mai mult de 3 luni, fiind încetată și clasată cauza penală prin ordonanța procurorului din 20 februarie 2015.

Menționează reclamantii că, prin acțiunile pârâtului le-a fost provocată o stare de stres și retrăire, suferințe psihice, care au modificat echilibrul de respectabilitate social, stima, considerația și aprecierea celor din jur pe care au construit-o de-a lungul timpului.

În drept, și-au întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 14 alin.1 și 2, art.1398 alin. (1), art. 1418 alin. (1) și art. 1422 alin. (1) din Codul civil.

Solicită reclamantii Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Țîțanu Valentin a prejudiciului material în mărime de 49 820 lei, a prejudiciului moral în mărime de 15 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 29 februarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Țîțanu Valentin în beneficiul lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 5 000 lei, parțial cheltuielile de judecată în mărime de 2 000 lei. S-a încasat de la Țîțanu Valentin în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei. În rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016, s-au admis apelurile declarate de Alecciuc Viorica, Alecciuc Victor și de Țîțanu Valentin. S-a casat integral hotărârea Judecătorei Edineț din 29 februarie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea s-a admis parțial. S-a încasat de la Țîțanu Valentin în beneficiul lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor prejudiciul material în sumă de 22401,06 lei. În rest acțiunea a fost respinsă. S-a încasat de la Țîțanu Valentin în contul statului taxa de stat în sumă de 1 176 lei.

În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, în prezenta cauză obiectul juridic litigios constituie încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin delict. Dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana este în drept să-și valorifice pretențiile de ordin material în procedură civilă.

Drept temei pentru plata despăgubirilor constituie comiterea faptei delictuale, vinovăția persoanei răspunzătoare de cauzarea prejudiciului, legătura causală între

acțiunile de deteriorare intenționată a bunurilor reclamanților de către pârât și prejudiciul cauzat.

Vinovăția lui Țîțanu Valentin a fost dovedită prin concluziile organului de urmărire penală expuse în ordonanța din 20 februarie 2015, în care Procurorul a conchis că acțiunile lui Țîțanu Valentin întrunesc elementele constitutive ale componenței de contravenție prevăzută la art. 104 din Codul contravențional, însă, acesta nu poate fi tras la răspundere contravențională din motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională.

O altă probă care confirmă vinovăția lui Țîțanu Valentin în comiterea faptei delictuale este încheierea tehnico-incendiară nr.19 din 06 mai 2014 întocmită de Serviciul Protecției civile și a situațiilor excepționale, în care se indică că Țîțanu Valentin a explicat despre neachitarea impozitelor pe venit de către stăpânul stînii. La data de 26 aprilie 2014, la orele 10.00 a telefonat lui Alecciuc Victor și i-a comunicat ca pentru anul 2014 nu permite deschiderea sezonului stînii de oi și dacă până la orele 12.00 nu vor pleca ciobanii cu animalele, dânsul va incendia intenționat stîna. La orele 12.30 a sosit la stîna și a intrat în conflict cu ciobanii după care a incendiat stuful, care era amplasat sub acoperiș iar după aceea a stropit construcția auxiliară cu benzină din autoturismul său. În consecință, Serviciul Protecției civile și a situațiilor excepționale a ajuns la concluzia că motivul probabil a survenirii incendiului este incendierea intenționată.

Instanța de apel a indicat că, s-a stabilit cert că Țîțanu Valentin a comis fapta delictuală care a avut drept consecință cauzarea de prejudicii materiale reclamanților Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, comis prin incendierea intenționată, care, potrivit ordonanței Procuraturii Edineț din 20 februarie 2015 s-a stabilit că prejudiciul material în rezultatul incendierii stânei constituie suma de 22 401,06 lei.

Concluzia primei instanțe de admitere parțială a pretenției privind încasarea prejudiciului moral a sumei de 5000 lei, instanța de apel a indicat că aceasta este neîntemeiată deoarece nu a fost probată de către solicitanți, iar suportarea cărorva suferințe de ordin moral în urma incendierii stînii nu au fost confirmate, motiv din care a concluzionat despre necesitatea respingerii acestei pretenții ca neprobată.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 01 iulie 2016, avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, a contestat-o cu recurs prin intermediul oficiului poștal, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care pretențiile să fie admise integral.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, sursele financiare pentru restabilirea stânei incendiate și a bunurilor care se aflau în interior la momentul incendierii, au fost probate în instanță prin prezentarea devizului local și catalogul de prețuri pentru anul 2015, precum și certificatul eliberat de Piața orășenească

Edineț. Prejudiciul moral cauzat s-a manifestat prin starea de stres, suferințele psihice, stima și aprecierea celor din jur.

La data de 25 iulie 2016, Țîțanu Valentin a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016 și casarea parțială a hotărârii Judecătorei Edineț din 29 februarie 2016 în partea admiterii acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 123 alin. (3) din Codul de procedură civilă, deoarece prin ordonanța din 20 februarie 2015, cauza penală s-a încetat și s-a clasat, motiv din care nu poate fi asimilată unei hotărâri judecătorești, iar orice act procesual emis de organul de urmărire penală se află sub imperiul principiului prezumției nevinovăției, care poate fi răsturnat numai printr-o hotărâre irevocabilă. Totodată a indicat că nu au fost prezentate probe care ar demonstra cauzarea prejudiciului material și moral.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, și a recursului declarat de Țîțanu Valentin, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 04 noiembrie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa părților copia cererii de recurs declarată de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, și a recursului declarat de Țîțanu Valentin, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.190).

La data de 13 decembrie 2016, Țîțanu Valentin a depus referință prin care a solicitat respingerea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe. În recurs nu au indicat care este încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casarea a actelor recurate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii civile, consideră că acestea sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016 a fost contestată de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor la data de 01 iulie 2016, iar de către Țîțanu Valentin la data de 25 iulie 2016 (f.d.183, 187).

Prin urmare instanța de recurs consideră că, recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, și recursul declarat de Țîțanu Valentin împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurenții nu au invocat nici un temei ce ar indica asupra ilegalității deciziei instanței de apel.

Reieșind din prevederile art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Verificând motivele de casare invocate în cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă, că ambii recurenți indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Astfel, cele invocate în cererile de recurs nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate deoarece acestea țin de reaprecierea probelor, fapt care este inadmisibil în recurs.

Este nefondată afirmația recurentului Țîțanu Valentin expusă în recurs precum că, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 123 alin. (3) din Codul de procedură civilă, deoarece în decizia instanței de apel se indică art. 123 din Codul de procedură civilă, temeiurile degrevării de probațiune și nu faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Totodată, argumentele recurențelor privind ilegalitatea deciziei instanței de apel, Colegiul menționează că în cererile de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural și din care circumstanțe rezultă ilegalitatea acesteia.

Alte argumente invocate recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele cererilor de recurs invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii în ordine de apel, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele sus relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, și recursul declarat de Țițanu Valentin, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Recursul declarat de avocatul Odobescu Ghenadie în interesele lui Alecciuc Viorica și Alecciuc Victor, și recursul declarat de Țițanu Valentin, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu